

Kedves Testvérek!

Szinte mindig késztetést érzünk arra, hogy a mai evangélium kapcsán arról beszéljünk, ahogyan abban a csodálatos párbeszédben háromszor kérdezi Jézus Pétert: „Szeretsz engem?”, és háromszor válaszol. Most tudatosan lépnék egyet odébb, mégpedig odáig, hogy amikor megszületik ez a párbeszéd, akkor háromszor hangzik az el, hogy: „Akkor legeltesd a juhaimat, legeltesd a bárányaimat!” Ott vannak a tanítványok, és nem fognak éjjel semmit. Azt is mondhatnám, üres a kezük, üres a háló, üres a zsebük, üres a gyomruk. Megtörténik a Jézussal való találkozás, és úgy hirtelen sok halat fognak, meg még jól is laknak, meg még együtt is vannak, meg még talán a piacra is ki lehet vinni. Nem akarom ezt tovább mondani. Szóval valahogy ez a helyzet, ez a fölállás, amit mi emberként gyakran megtapasztalunk, illet, hogy nincs semmink, hogy nullán vagyunk, egyszer csak adatik nekünk, nem is akárkitől, Istentől. Ez akkor itt az alaphelyzetünk, erről szeretnék beszélni.

Jézus azt mondja Péternek „Az én juhaimat legeltesd! Ha csak sajátod legelteted, meg a mi juhainkat, meg a ti juhaitokat, abból biztos, hogy néhány juh, és biztos, hogy néhány bárány ki fog maradni. Ha te az én bárányaimat legelteted, abban mindenki benne lesz. Úgyhogy te ne a saját juhaidat legeltesd meg a saját bárányaidat, hanem az enyéimet!”

Milyen szép ez: az Atya küldi a Fiút, a Fiú átadja a Lelket, a Lélek elérkezik mindannyiunkhoz, majd pedig azt a küldetést kapjuk, múlt vasárnap is erről volt szó, most is erről van szó, hogy a megkapott lelket és mindent, amit a Lélektől kapunk, adjuk tovább mindenkinek. Szóval az életnek van egy iránya, és az élet irányát így fogalmazhatjuk meg: az életet adjuk tovább. Nem véletlen, hogy éppen ezt a mondatot akartam nagyon mondani, mert egy picit anyák napjához is szeretnék kapcsolódni. Szóval az életnek van egy iránya, ez pedig nem az, hogy az életet adjuk vissza, hanem azt, hogy az életet adjuk tovább. Az életnek az az iránya, hogy Jézus adja azt a sok halat: lakjatok jól! Majd pedig nem azt mondja: „Kérem szépen, egy hétig most én nem halászok veletek, most akkor ti tartsatok el engem! Úgyhogy most én addig nem halászok, amíg mondjuk a rám eső részt szépen meg nem ettem. Adjátok csak vissza azokat a halakat!” Az élet és az evangélium iránya nem az, hogy visszaadni, hanem az, hogy továbbadni. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy ne volna méltányos, hogy valakitől kapunk valamit azt megköszönjük, valakitől kapunk valamit és azt viszonzozzuk. Nyilvánvaló nem erről van szó, de az élet iránya, hogy továbbadjuk.

Az életnek ez az iránya, akkor ez azt is jelenti, hogy amikor Jézus azt mondja „Legeltesd juhaimat és a bárányaimat!” Akkor ez azt jelenti, hogy ez élet továbbadásának iránya mindenki felé Istentől, ez a mi fölszólításunk. Akkor szeretnék néhány cselekvési módot idehozni, hogyha most innen indulunk, hogy kapjuk az Istentől, és adjuk tovább, kapjuk egymástól, és adjuk tovább, hogy ezzel szemben milyen – mondhatjuk így, természetesen és ösztönösen is – másfajta cselekvési módok alapján tudunk mi élni és cselekedni.

Megkérdezném tőletek, szerintetek igaz-e az, hogy az ember a jót őrizze meg, vigyázzon rá, becsülje meg, a rossztól szabaduljon, a rosszat dobja ki. A mondat akkor állja meg a helyét, ha csak magunkat nézzük. Azt is nézzük, hogy valakitől kaptuk a jót és vannak mások, akik várják a jót, akkor az a cselekvési mód, hogy az ember Istentől, az élettől, másoktól kap jót, és azt tartsa meg, és ha kap rosszat, adja tovább. Ugye milyen szörnyű? Azt mondhatjuk, ha csak magamat nézem, akkor persze az életnek lehet egy ilyen ösztönös logikája. „Az ember a jót megtartja, a rosszat meg továbbadja.” Szörnyű és embertelen. Az ember, ahogyan minél inkább csak saját magát látja, egész természetesen azt mondja: „A jót megtartom, a rosszat továbbadom.”, és hogy ennek semmi köze az evangéliumhoz, abban biztosak lehetünk.

A második ilyen cselekvési mód így szólhat, hogy „A jót észre se veszem.” Kapok én jót, ezt annyira természetesnek tartom, annyira magától értetődőnek. Minél inkább önmagamra összpontosítok, minél inkább énközpontú vagyok, annál kevésbé tartom ajándéknak a jót, mert a jót annál természetesebbnek veszem. Mert ha én vagyok a saját világom közepe, akkor ki kapjon jót, ha nem én? Akkor ott kezdődik az élet, hogy én jót kapok, az összes többi csak ezután van. Tehát a második cselekvési mód, amiben el tudunk veszni, hogy észre se vesszük a jót. Örülhetünk neki, csak ezt természetesnek vesszük. „Hát ez jár nekem, hát ez a természetes, ennek így kell lennie.” A rosszat észre vesszük, kikérjük magunknak, dühösek vagyunk másokra, Istenre, és lehetőség szerint szabadulunk tőle, hogy mások kapják meg.

A harmadik cselekvési mód, ezt nevezhetném valami ösztönös cselekvési módnak: megkapom a jót, továbbadom, megkapom a rosszat, azt is. Hát akkor a jó-rossz átfolyik rajtam. Jó dolog ez, hogy az ember legalább a jót is továbbadja, de mi van a rosszal? Sokszor látjuk azt, hogy felnőtt emberek, amikor szülővé válnak, és mondjuk az édesapjuktól, kaptak sok rosszat, nem egyszer hajlamosak azt a sok rosszat a saját gyerekeiknek „visszaadni”. A visszaadást látjátok, idézőjelesen mondom, az emberi lélek, az ösztönös igazságérzet olyan sokszor fájdalmasan és elgondolkodtatóan működik. Az ember tudattalanul is azt mondja: „Úgy vagyok én egyensúlyban, hogy rosszat kaptam az apámtól, továbbadom a fiamnak.” Mert sokszor az a nemű gyerek jár rosszul, aki olyan nemű, mint az a szülő, akitől én rosszat kaptam. Nem egy és nem két

édesanyával beszélgettem már, akik olyan fájdalmasan és szomorúan ismerték föl az életnek sokszor ezt a spontán és ösztönös működésmódját, például így fogalmaztak, hogy „Az anyámmal sosem volt jó a kapcsolat, mert az anyám ilyen volt és olyan. Én a fiú gyerekeimmel olyan jóban vagyok, a lányommal állandó összetűzéseim vannak.” A lélek nem egyszer így működik: „Az anyámtól kaptam sok rosszat, és ha ez bennem csak úgy megy tovább sokszor, akkor a lányom sokat kap abból a rosszból, amit én az anyámtól szenvedtem el.” Ezért, ha csak ebben az ösztönös működésmódban vagyunk, akkor lehetséges az, hogy a rossz egyszerűen csak továbbmegy a következő nemzedéknek, és azt mondjuk: „Hát én még így is nullán állok.”

A következő cselekvési módnak, hogy „Kapok én jót, vagy adok én jót, inkább innen kezdem, adok én jót, de visszavárom.” Aztán egy nagyon eredeti gondolkodó azt mondja, a legtöbb ember fejében van egy főkönyv, s a főkönyvet nagyon pontosan vezeti, minden rubrikába beleírja azt, amit ő adott. Minden rubrikát nagyon pontosan vezet, milliméterre, dekára, és aztán nézi is, hogy mikor kapja vissza. Ezt is mondhatnánk egy természetes cselekvési módnak, de az evangéliumhoz ennek sincs túl sok köze. Hogy szól az evangéliumi cselekvési mód? A mai evangélium kapcsán nagyon furcsán hangzik, de az így szól: „A jót add tovább, a rosszat megtarthatod.”

Mennyire más, mint ahogy azt mondtuk, az ember a jót tartsa meg, őrizgesse, dédelgesse, a rosszat adja tovább. Az ember a jót adja tovább, a rosszat tartsa meg. Mit jelent ez, hogy az evangélium logikája, ahogy Jézus azt mondja: „Én adtam nektek a halakat, meg adok minden mást nektek, beleértve az életet és a föltámadást. Ne akarjátok visszaadni, adjátok tovább! Ha te engem szeretsz Péter, Péter, ha te engem szeretsz, akkor, amit kaptál tőlem, légy szíves add tovább! És minél inkább szeretsz engem, légy szíves, annál inkább add tovább! És ha tényleg te szeretsz a leginkább, akkor mindenkinek add tovább!” Hogy ez az evangélium logikája, és egy picit ebben az is benne van, hogy az ember kapja a jót, de még azért a saját tehetségéből is hozzácsap egy picit, úgy legyen benne egy kicsi még, még tőlem is. Szóval kapom a jót, még egy picit hozzá is rakok, és úgy adom tovább. És mit kezdek a rosszal? A rosszat nem egyszerűen csak megtartom, hanem magamban átalakítom. Mert ha az ember a rosszat, amit kap, egyszerűen csak megtartja, abba belekeseredünk és belesavanyodunk. Jézusnak az egész élete, halála és föltámadása erről szól, hogy a rosszat megtartom és átalakítom.

A második gondolat így szól. Kiknek adjunk? A legkisebbeknek. Hogyha valakiknek adjunk, a legkisebbeknek biztos, hogy adjunk. Azután a harmadik, kiknek adjuk tovább? Azoknak, akik sosem fogják visszaadni. Azért nem fogják visszaadni, mert olyan kevesük van, hogy örülnek, hogy kaptak, és ha egyáltalán tudnak adni, azért ők is tudnak, adják tovább, nehogy visszaadják. Szóval adjunk azoknak, akik sosem fogják nekünk visszaadni. Azután a következő. Adjuk azoknak, akik nem hogy nem tudják visszaadni, hanem nem képesek visszaadni. Egyszerűen azért, mert annyira kicsik, és annyira kiszolgáltatottak, hogy erre nem lesznek képesek.

Akkor még, ha egy picit tovább viszem ezt a gondolatot, kiknek adjuk még tovább? Adjuk tovább azoknak, akik az én jólétemhez soha nem fognak hozzájárulni. Azután adjunk azoknak, akik az egyház gyarapodásához nem fognak sohasem hozzájárulni, beleértve úgy is, hogy sosem lesznek, mondjuk a római katolikus egyház tagjai, sosem lesznek a tagjai. Adjunk azoknak, akik az egyház tagjaivá sose fognak válni. Azután kiknek adjuk tovább? Azoknak, hát adjuk tovább azoknak, akikkel lehet, hogy nincsenek közös érdekeink. Nekik is adjuk tovább, mert az lehet, hogy valakikkel nincsenek közös érdekeink, de az egész biztos, hogy ő is ember, mint én, és ők is emberek, mint mi. Már ezen az alapon is adjuk nekik tovább. Kiknek adjuk még tovább? Azoknak, akik meg se születtek. Hogy éljünk úgy ezen a világon, hogy amikor a következő nemzedék és nemzedékek ideérkeznek, akkor ők ajándékként csodálkozzanak rá nagyon sok mindenre, és azt mondják „Istentől kaptam az előző nemzedéken keresztül. Ezt az előző nemzedékek adták nekünk tovább, hogy nekünk is legyen, amikor ideérkezünk.”

Adjunk azoknak és adjuk tovább, amit kaptunk, akik sose fogják megköszönni. Emlékszem, volt egy pap, kissé kesernyésen szokta mondani: „A legtöbb rosszat olyanoktól kaptam, akikkel jót tettem.” Szerintem mindegyikünknek van ilyen élménye, hogy valakivel jót tettünk, sokszor nem is kicsit, és utána megnézhattuk magunkat. Úgyhogy adjuk tovább azoknak, akiktől nem fogunk köszönetet kapni, mert a mindenkibe ők is beletartoznak. Az emberben ott van a törekvés, és ott volt a tanítványokban is, hogy majd jön a Messiás, és ők a Messiással együtt megdicsőülnek. Hát ebből úgy, ahogy ők elgondolták, semmi se lett. Olyan értelemben is mondom ezt, hogy az ember egyre inkább, és végül aztán valami magas polcra kerül ott Isten közelében. Az evangélium logikája, mintázata nem ez. Amikor Jézus azt mondja: „Én ezt mind odaadom nektek, beleértve magamat is.”, főképp és elsősorban nem azért adja, hogy mi is, egyre emberibbé váljunk. Az emberibbet pedig úgy értem, nem az ösztönösség értelmében, hanem az emberség szempontjai alapján, és megszülethessen a Krisztusi ember. Amen.